

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/84663,25-rocznica-smierci-gen-Stanislaw-Maczka.html>
23.04.2024, 17:50

25. rocznica śmierci gen. Stanisława Maczka

11 grudnia 2019 r., w 25. rocznicę śmierci generała broni Stanisława Maczka, odbyły się krakowskie uroczystości przed jego popiersiem w parku im. Henryka Jordana. W rocznicowym spotkaniu wziął udział dr Michał Wenklar, który odczytał list dyrektora krakowskiego IPN dr. hab. Filipa Musiała i złożył kwiaty przed popiersiem generała.

Obchody zostały zorganizowane przez Komitet Organizacyjny Ogólnopolskiej Akcji upamiętniającej historię Generała Stanisława Maczka i dowodzonych przez Niego Jednostek. Asystę Honorową pełnili żołnierze 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancernej im. Króla Jana III Sobieskiego z Żagania. Oddział IPN w Krakowie był jednym z patronów tego przedsięwzięcia.

Generał broni Stanisław Maczek (1892-1994)

Stanisław Maczek trwale zapisał się na kartach historii Polski. Z wykształcenia filozof, miłośnik literatury ojczystej poświęcił się służbie wojskowej, stając się ojcem polskiej broni pancernej. Głośno było o nim już podczas walk o niepodległość i granice Polski po zakończeniu I wojny światowej.

Sławę przyniósł mu jednak udział w II wojnie światowej – w kampanii wrześniowej 1939 r. dowodził pierwszą wielką zmotoryzowaną jednostką Wojska Polskiego – 10. Brygadą Kawalerii, następnie w walkach na terenie Francji w 1940 r. – 10. Brygadą Kawalerii Pancernej, od lutego 1942 r. – 1. Dywizją Pancerną, która uczestniczyła w końcowych działaniach operacji „Overlord”, a po zwycięskiej bitwie pod Falaise w wyzwolaniu Belgii i Holandii. O popularności generała zdecydował nie tylko jego talent dowódczy, lecz także dbałość o żołnierzy, nieszaflowanie ich życiem. Zyskał też sympatię mieszkańców wyzwolanych terenów, którzy doceniali zarówno fakt oswobodzenia, jak i to, że dzięki jego umiejętnościom taktycznym ich miasta nie zostały zniszczone. Po wojnie dzielił los żołnierzy polskich na emigracji. Przez władze komunistyczne został pozbawiony obywatelstwa polskiego.